

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κκ. Υπουργούς

-Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
-Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

ΘΕΜΑ: Το ΥΠΕΚΑ “βλάπτει σοβαρά” τους Φορείς Διαχείρισης και, κατ’ επέκταση, τις Προστατευόμενες Περιοχές

Μία σειρά προβλημάτων, για τα οποία ευθύνεται το ΥΠΕΚΑ και άλλες αρμόδιες Υπηρεσίες του, έχουν δυναμιτίσει τα θεμέλια των Φορέων Διαχείρισης Προστατευομένων Περιοχών (ΦΔΠΠ), θέτοντας σε σοβαρό κίνδυνο την ίδια την προστασία των περιοχών αυτών.

Το πρώτο πρόβλημα είναι η παύση πληρωμών προς το μεγαλύτερο μέρος των υφιστάμενων Φορέων (προς όλους τους ΦΔΠΠ πλην 7 στους οποίους εγκρίθηκε η χρηματοδότηση), καθώς η ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ διέκοψε, μέχρι νεωτέρας, την καταβολή των οικονομικών χορηγήσεων.

Εκτός του άμεσου προβλήματος με τις πληρωμές, μεγάλες αρρυθμίες έχει προκαλέσει έγγραφο της Δ/σης Οικονομικών του ΥΠΕΚΑ προς τους ΦΔΠΠ, σύμφωνα με το οποίο τους ορίζει ως «υπόλογους – διαχειριστές» του κάθε έργου που υλοποιούν. Κάτι τέτοιο, εκτός από οριακά ανέφικτο, είναι και πλήρως αντιδεοντολογικό, αφού οι ιδιότητες του ελεγκτή και του ελεγχόμενου συγκεντρώνονται στο ίδιο πρόσωπο.

Ένα τρίτο και σοβαρό πρόβλημα που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι ΦΔΠΠ, που έχει ως απότοκο την καθυστέρηση στην υλοποίηση διαχειριστικών δράσεων, συνδεόμενες άμεσα ακόμη και με εθνικές υποχρεώσεις τήρησης κοινοτικών οδηγιών, είναι η κωλυσιεργία κατά τη διαδικασία προέγκρισης τευχών διαγωνισμών και συμβάσεων από την ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ και τον Γ.Γ. Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος.

Τον Ιανουάριο του 2012 η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) για πρώτη φορά ενέταξε το σύνολο των ΦΔΠΠ στο αναθεωρημένο Μητρώο των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, χωρίς όμως να λάβει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους. Αυτό είχε ως συνέπεια οι ΦΔΠΠ να μπούνε στον ολετήρα του Ν. 4109/2013 (“Κατάργηση και συγχώνευση νομικών προσώπων του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα – Σύσταση Γενικής Γραμματείας για το συντονισμό του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις”). Η προβληματική εφαρμογή του (ειδικά παρ. 15 και 20 του αρ. 8), έχει δημιουργήσει κι άλλα ζητήματα στη λειτουργία των Φορέων.

Συγκεκριμένα, σε ό,τι αφορά στην παρ. 15, η Ευρωπαϊκή Ένωση και η χώρα μας επένδυσαν ώστε οι εργαζόμενοι να αποκτήσουν εμπειρία. Πιθανή απόλυσή τους και αντικατάστασή από υπαλλήλους από μετάταξη στο τέλος του 2015 θα τινάξει το σύστημα Π.Π. στον αέρα. Επιπλέον, η πρόβλεψη υποδοχής υπαλλήλων από μετάταξη συνοδεύεται από την απόφαση να πληρώνονται από τους ίδιους τους ΦΔ, πράγμα εξ ορισμού παράνομο, με βάση τις αρχές διαχείρισης του ΕΣΠΑ.

Η δε κωλυσιεργία στην εφαρμογή των οριζομένων στην παρ. 20 ενέχει τον κίνδυνο οι ΦΔΠΠ να βρεθούν από το 2014 στον “αέρα”, οδηγώντας σε νέες καθυστερήσεις και προβλήματα την υλοποίηση του έργου τους.

Επειδή η αδυναμία πληρωμής των διαφόρων αναγκών των Φ.Δ. έχει ως άμεσα αποτελέσματα:

- την αδυναμία υλοποίησης της επόπτευσης – φύλαξης εν μέσω αντιτυρικής περιόδου
- την επιβολή προστίμων λόγω καθυστέρησης των ασφαλιστικών και φορολογικών εισφορών. Τα πρόστιμα αυτά αποτελούν μη επιλέξιμη δαπάνη για το πρόγραμμα

και ως εκ τούτου δεν μπορούν να πληρωθούν από τους Φ.Δ. Επιπλέον, η δημιουργία προστίμων προς ΔΟΥ και ΙΚΑ έχει ως αποτέλεσμα, οι Φ.Δ. να μην μπορούν να πάρουν ασφαλιστικές και φορολογικές ενημερότητες οι οποίες αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την εκταμίευση των χρηματοδοτήσεων του προγράμματος.

- οι ανάδοχοι έργων, μελετών υπηρεσιών και προμηθειών απειλούν τους Φ.Δ. με δικαστικές προσφυγές για τη μη καταβολή των οφειλομένων τους.
- οι εργαζόμενοι να παραμένουν απλήρωτοι για τρεις και πλέον μήνες, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν σοβαρό πλέον βιοποριστικό πρόβλημα.

Επειδή η καταληκτική ημερομηνία για τη συμβασιοποίηση ολόκληρου του φυσικού αντικείμενου των Πράξεων που υλοποιούν οι Φορείς Διαχείρισης είναι η 31-12-2013, άρα οι όποιες καθυστερήσεις στις προεγκρίσεις από την ΕΥΔ/ΕΠΠΕΡΑΑ και τον αρμόδιο Γ.Γ. θέτουν σε κίνδυνο την ολοκλήρωση του έργου.

Επειδή οι οργανικές θέσεις της (παρ. 15) θα πρέπει να καλυφθούν κατά προτεραιότητα από το υφιστάμενο προσωπικό, ώστε αφενός η τεχνογνωσία που έχει αποκτηθεί όλα αυτά τα χρόνια να μην χαθεί και αφετέρου να αποτελέσει την εγγύηση για την ομαλή διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών και των προγραμμάτων που θα υλοποιηθούν και κατά την νέα χρηματοδοτική περίοδο (2014-2020).

Επειδή η χορήγηση παράτασης του μεταβατικού διαστήματος (παρ. 20) είναι η μόνη λογική εξέλιξη, ώστε οι ΦΔΠΠ να ολοκληρώσουν απρόσκοπτα τις δράσεις τους, αλλά και να μπορέσουν να προγραμματίσουν και την πιθανή μετάβασή τους στη νέα χρηματοδοτική περίοδο (Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020).

Επειδή οι Φορείς Διαχείρισης, παρά τα πενιχρά τους μέσα και τις τρομερές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν από την υποχρηματοδότηση και την αδιαφορία, είναι το τελευταίο ανάχωμα προστασίας των ανεκτίμητης αξίας Προστατευομένων Περιοχών.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Θα διαταχθεί η άμεση άρση της παύσης πληρωμών τουλάχιστον για τις τρέχουσες ανάγκες των ΦΔΠΠ, καθώς και η, κατά το δυνατόν συντομότερη, ολοκλήρωση της διαδικασίας των ελέγχων που υλοποιούνται;
2. Ποια μέτρα θα ληφθούν για την άμεση επιτάχυνση των διαδικασιών ελέγχου και υπογραφής και ευρύτερα τον εξορθολογισμό των προεγκρίσεων των τευχών διαγωνισμών και των συμβάσεων, τόσο από την ΕΥΔ/ΕΠΠΕΡΑΑ όσο και από τον Γ.Γ. Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ; Αντίστοιχα, θα ληφθεί μέριμνα για την άμεση υπογραφή όσων τευχών προκηρύξεων και συμβάσεων εκκρεμούν για μήνες;
3. Θα τροποποιήσουν (α) την παρ. 15 του άρθρου 8 του Ν. 4109/2013, ώστε οι οργανικές θέσεις να καλύπτονται από το υφιστάμενο προσωπικό των Φορέων Διαχείρισης που απασχολείται ήδη σε αντίστοιχα πόστα, (β) την παρ. 20 του ίδιου άρθρου, ώστε το μεταβατικό διάστημα εφαρμογής των διατάξεών του να οριστεί έως την λήξη του ΕΣΠΑ στις 31-12-2015, προκειμένου να ολοκληρωθεί ομαλά η υλοποίηση του προγράμματος (ΕΠΠΕΡΑΑ) που υλοποιούν οι Φορείς Διαχείρισης;
4. Θα εξαιρεθούν οι Φορείς Διαχείρισης Προστατευομένων Περιοχών από τους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης, όπου τους ενέταξε η ΕΛΣΤΑΤ, μη γνωρίζοντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Ηρώ Διώτη

Χρήστος Μαντάς

Χρήστος Καραγιαννίδης

Ειρήνη Ελένη Αγαθοπούλου

Ευαγγελία Αμμανατίδου-Πασχαλίδου

Γιώργος Βαρεμένος

Δημήτρης Γελαλής

Αθανάσιος Γερμανίδης

Όλγα Γεροβασίλη

Κώστας Ζαχαριάς

Χουσεϊν Ζεϊμπέκ

Γιάννης Ζερδελής

Αϊχάν Καρά Γιουσούφ

Παναγιώτα Δριτσέλη

Μαρία Κανελλοπούλου

Χαρά Καφαντάρη

Βασίλης Κυριακάκης

Αλέξανδρος Μεϊκόπουλος

Κώστας Μπάρκας

Μαρία Μπόλαρη

Γιώργος Πάντζας

Θανάσης Πετράκος

Στέφανος Σαμοΐλης

Γιάννης Σταθάς

Μαρία Τριανταφύλλου

Βασίλης Χατζηλάμπρου